



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 11 Şubat 2021

Sayı : 1597

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 09.02.2021

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	11 Şubat 2021	Esas No: 9/3381

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
11 Şubat 2021
Numara

GEÇİKLİK
11 Şubat 2021
776668

GENEL GEREKÇE

ÖSYM Başkanlığı, 6114 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yerine getirilmekle yetkilendirilmiş kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kamu kurumudur. ÖSYM Başkanlığı tarafından yurt içinde ve yurt dışında yılda yaklaşık olarak 50 farklı sınav yapılmaktadır. Bu sınavlara ilişkin olarak sınavların hazırlanması, sınav evraklarının basılması, sınav evraklarının sınav merkezlerine ulaşımının sağlanması, sınav güvenliği ve organizasyonu için yapılan harcamalar, sınavın gerçekleştirilmesi esnasında görev alan kişilere yapılan ödemeler, yatırım harcamaları, maaş ve sosyal güvenlik giderleri dâhil olmak üzere ÖSYM Başkanlığı'na bağlı personellerin giderleri, elektrik, su, ısınma, ulaştırma, mal/hizmet alımları dâhil ÖSYM Başkanlığı'na ait her türlü kurumsal giderler sınava girecek adaylardan tahsil edilen sınav ücretleri ile karşılanmaktadır. Ancak bu durum hukuka ve hakkaniyete aykırı durumların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

ÖSYM Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen sınavlar, adaylar açısından büyük öneme haizdir. Hayatlarını idame ettirebilmek için; bir meslek sahibi olabilmek için ya da istenilen yerde istenilen eğitimi alabilmeleri için adayların yapılan sınavlara katılımları zorunludur. Öncelikle Yükseköğretim Kurumu Sınavları, sonrasında Kamu Personeli Seçme Sınavları, Dikey Geçiş Sınavı, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı gibi birçok sınava katılan adaylar her bir sınav için ayrı bir sınav giriş ücreti ödemektedir. Ancak maddi yoksunluğu bulunan kişiler, kimi zaman sınav giriş ücretlerinden dolayı sınava girmekten vazgeçebilmektedir. T.C. Anayasası'nın 2. maddesi: *"Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir."*; T.C. Anayasası'nın 10. maddesi: *"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."*; T.C. Anayasası'nın 42. maddesi: *"Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir."* hükmüne havidir. Anayasamızın hükümleri esas alındığında kişilerin belirlenen sınav ücretlerinden dolayı sınavlara katılamaması, kişiler arasında eşitsizliğe sebep olmakta; eğitim hakkının ihlaline yol açmaktadır. Temel hak ve hürriyetlere zarar vermektedir ve sosyal devlet ilkesi ile tamamen çelişmektedir.

Ülkemizde ve dünyada görülen; etkisi hala devam eden Covid-19 salgın hastalığı ile ilgili alınan tedbirler, birçok vatandaşın ekonomik olarak zor durumda kalmasına sebep olmuştur. Birçok vatandaşımız işsiz kalmış, eksik ödemelerle çalışmak zorunda kalmışlardır. Ekonomik olarak geçimini dahi sürdüremeyen hanelerimizde ÖSYM Başkanlığı tarafından hazırlanan sınavlara katılması gereken öğrenciler, vatandaşlar bulunmaktadır. Hatta bir hane içinde birden fazla aynı sınava girecek kişiler bulunmaktadır. Covid-19 tedbirleri göz önüne alınarak sosyal devlet ilkesi gereğince sınav giriş ücretlerinde indirim yapılması gerekirken zamlar yapılmaktadır. Hem Anayasamızın yukarıda belirtilen maddeleri gereğince hem de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 26. maddesi: *"Herkes eğitim hakkına sahiptir."* ve 30. maddesi: *"Bu bildirgenin hiçbir kuralı, herhangi bir devlet, topluluk veya kişiye, burada açıklanan hak ve özgürlüklerden herhangi birinin yok edilmesini amaçlayan bir girişimde veya eylemde bulunmak hakkını verir biçimde yorumlanamaz."*; yine Avrupa İnsan Hakları

Sözleşmesi'ne ek 1 No'lu Protokol'ün 2. maddesi: “Hiç kimse eğitim hakkında yoksun bırakılamaz. Devlet, eğitim ve öğretim alanında yükleneceği görevleri yerine getirilmesinde, ana ve babanın bu eğitim ve öğretimin kendi dini ve felsefi inançlarına göre yapılmasını sağlama haklarına saygı gösterir.” hükümleri esas alındığında ülkemizdeki hiçbir öğrencinin, vatandaşın maddi yoksunluğundan dolayı sınavlara katılamaması dolayısıyla eğitim hakkını kullanamaması kabul edilemezdir niteliktedir. Sınav giriş ücretlerinin sınava girecek adaylardan tahsil edilmemesi gerekir. İşbu kanun teklifimizle de kişilerin eğitim hakkının ihlaline sebep işbu durumun ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile ÖSYM Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen sınavlarda, sınav giderlerinin Hazine tarafından karşılanarak; maddi yoksunluktan dolayı sınavlara katılamayan vatandaşlarımızın eğitim hakkını ihlali önüne geçilerek Anayasamız ile tanınmış olan temel hak ve hürriyetlerden eşit bir şekilde yararlandırılması hedeflenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**6114 SAYILI ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ
HİZMETLERİ HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 17.02.2011 tarihli ve 6114 Sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesine aőağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(21) Sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme faaliyetlerine yönelik olarak adaylardan ücret tahsil edilmez. Giderler, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır."

MADDE 2 - Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.